

SLOVENSKA NOVICE
Neodvisen slovenski
tednik. Najbolj razširjen v severozapadu Z.
D. Uspešen za oglaševanje.

SLOVENSKA NOVICE

LIST ZA SLOVENCE V SEVEROZAPADU ZEDINJENIH DRZAV. GLASILLO S. K. P. DRUZBE.

Letnik IV.

CALUMET, MICHIGAN, SEPTEMBER 26 1919.

Štev. 27

Gabriele D'Annunzio je še vedno gospodar na Reki.

"Ako se ne dvignete; ako ne vržete vlade, ki vas onečašuje, niste vredni, da se imenujete Italijane." D' Annunzijeva proklamacija na Benečane.

Italijanski vojaki so udrli v jugoslovansko ozemlje.

Rum, 23. sept. — Giornale D'Italia naznana, da je radi reškega dogodka moral odstopiti italijanski ministr Tomasso Tittoni.

Da je položaj zelo resen dokazuje po mnenju nekaterih listov, da je bilo zasedanje državnega zbora preloženo od 24. na 27. sept.

London, 23. sept. — Neko po mnenju, ki se smatra verodostojnim, pravi, da se je Italija obrnila do zveznikov s prošnjo, da naj, posljedno na Reko zaveznike čete, ki naj bi pregnale D' Annunzija iz mesta.

Ameriške pomorske oblasti so kontroliirajo operacije v Jadranu, so odklonile tako pomoč, dokler ne dobišo uodil iz Washingtona ali iz mirovne konference. Italija je bila izrazila, da je njej nemogoče obvladati poležaj na Reki in velike popularnosti D' Annunzijev med narodom in tudi radi, ker je rešitev reškega vprašanja trin peti italijanskega čete.

Cot. Sibilliani, ktereča je general Badoglio poslal na Reko, je pravil z D' Annunzijem ter ga skušal pripraviti do tega, da bi udržal samo prostovoljce, redne vojake pa poslal nazaj k njihovim domovom, predno zapadejo ludim kazni. D' Annunzio je prošnjo udklonil in dejal, da edino to, da je v mestu redne italijanske čete, vira zavezniki, da ne smatrajo mesto za uporno mesto in da ga zato ne bombardirajo.

Pariz, 23. sept. — Radi stroge cenzure je nemogoče seznavati, kaj se godi v Reki. Posebni francoski časnikarji poslani na Reko, oddajo svoje brzjavke v Matuljah, levi milij severozapadno od Reke.

Dopisnik Journalsa pravi, da je na Reki dovolj hrane za dva meseca. Po njegovem pertočilu je D' Annunzio baje dejal: Ko bi prisel moj vladar, Victor Emanuel VIII. v lastni osebi, bi ne prišel sem umreti. Imam preveč vojakov in tiste, ki jih ne potrebujem sem odpustil. Italijanske bojne ladje v reški lumi so pod mojo kontrolo. Jaz sem absolutni gospodar na Reki. Italijani ne bodo napadli svojih bratov.

London, 22. sept. — "Exchange Telegraph" je prejel vest iz Milana, da se je izkrcaла četa ameriških pomorsčakov v Bukarju, pet milij vzhodno od Reke.

Trst 18. sept. (Zakasnelo.) — Ena ameriška in dve angleški bojni ladji sta še vedno vsidrani v Podonavskem pristanu v bližini Reke. Vzlič temu, da je Reka oblegana od vseh strani, se je posredilo 200 pomorsčakov iz Pulja in vojakom (italijanskim seveda) iz Gorice, Vidina, Milana in Bešek. z mnogimi častniki in generalom Maggiottom vred pedreti obroč in se pridružiti d' Annunziju.

Gabriele d' Annunzio je zelo

ardit, ker je general Gaudello poslal eroplani nad Reko, s katerega je letalo metal letake s pozivom na uporne vojake, da se morajo podati najkašneje do danes, drugače bodo smatrani za deserterje in izdajalce. D' Annunzio je hitro sklical vojake in častnike in jim pel, da "deserterji so oni, ki so desertirali z Reke in izdajalci so oni, ki so bežali iz Kobarida, a danes so poimloščeni." Dejal je tudi, da on prevzame nase vso odgovornost, obtožbe, slavo in tudi smrt, če je treba. Živ ne pojde kot premaganez z Reke. Ako umre, mora biti njegov grob "na svetih tleh" Reke. Končno je rekel, da se naj pustijo vsi postreliti, namesto da bi se podali, če jih napade jugoslovanska armada.

London, 22. sept. — Reuterjev poročevalc javlja iz Trsta, da so italijanske torpedovke ustavile parnik, ki je bil prej avstrijski parnik "Knez Hohenlohe" in na katerem je bilo 500 prostovoljev, ki so se mislili pridružiti d' Annunziju. Prostovoljevi so se morali vrhniti v Italijo.

Rim, 22. sept. — "Messaggero" poroča, pa je bil dosežen v Parizu angleško francosko-italianski sporezum, da postane Reka italijanska, medtem ko bo pristan iščel pod kontrolo lige narodov. "Tribuna" piše, da je general Badoglio na Reki podaljšal ultimatum za 48 ur in v tem času se morajo vsi d' Annunzijevi prostovoljevi vrhniti v Italijo. Ultimatum je potekel v soboto, teda dždaj še ni nobenega poročila, da bi se d' Annunzio podal. Nasprotno je italijansko prebivalstvo na Reki aranžiralo demonstracije proti Badogliju in žene ter otroci imajo korakati spredaj, da s svojimi telesi zavarujejo vojake, ako bi prišlo do boja.

Premogarji zahtevajo podržavljenje rudnikov.

Cleveland, O.—Konvencija združenih premogarjev je odobrila načrt za nacionaliziranje premogovnikov. Po tem načrtu kupi zvezna vlada vse private rove na temelju vrednosti, ki jo določi posebna vladna komisija. Vlada operira rove in uprava rovov mora biti v rokah posebnega odbora, v katerem imata vlada in premogarji enako število zastopnikov, ravno tako imajo premogarji enako začetek v odboru, ki bo reguliral meze in druge pogoje dela.

V načrtu je tudi nacionaliziranje premogovnikov v Kanadi. Rudarji se zavezujejo pomagati železničarskim organizacijam, da zadnje doseženo podržavljenje železnic po Plumbovem načrtu, a v zameno pomagajo železničarji rudarjem v boju za nacionaliziranje rovov. Konvencija je sprejela načrt soglasno. Mednarodni odbor U.I.W. of A. je dobil nalog, da izdeli zakonsko osnovo nacionaliziranja in jo spravi pred konгрès.

Konvencija je dalje sprejela rezolucijo, ki zahteva, da se vrhovnemu sodišču odvzame oblast proglašati zakone neustavni. Druga rezolucija zahteva, da mora generalni poštarski Burleson odstopiti. Tretja rezolucija poziva konгрес, da se prekliče začasni vojni zakon proti spionazi in da se izpusti iz zapora Debs, Mooney in ostali politični jetniki.

Premogarji so dalje sklenili,

da bodo podpirali gibanje za organiziranje kooperativnih prodajalnic in zahtevajo podržavljenje hladilnic za živila. Nadalje zahtevajo, da kongres zavrije predlog senatorja Myersa, ki je naperjen proti časopisu v neangleških jezikih.

Sporazum med Italijo in Srbijo.

Pariz, 23. sept. — Iz uradnih krovov se poroča, da se je dosegel sporazum med Italijo in Srbijo glede Jadranskega vprašanja in da bodo ti dve države sami rešili to akutno točko. Kakor je Tittoni izjavil, da Zdr. države ne bodo mogle nasprotovati, ako bodo Jugoslovani zadovoljni.

Premier Clemenceau in Lloyd George sta se izjavila napram Tittoniju, da bo Wilson moral biti zadovoljen, ka toršen kolikor sporazum se bo dosegel.

Direktna pogajanja so se že pričela. Trumbič zastopa Srbijo in Imperijal Italijo.

Vsi italijanski delavski listi zagovarjajo jugoslovanske zahteve in naravnost omenjajo, da si Italija gradi novo pot do vojne, ako bo sovražna Jugoslaviji.

Francija in Anglija sta tudi zadovoljne temi pogajanj.

Wilson je proti kompromisu glede na Reko in Jadransko obrešje.

Washington — V uradnih krovih se govori da je Wilson zavrgel kompromis za rešitev italijansko-jugoslovanskega vprašanja ob Jadranu. Kompromis, ki mu je bil poslan iz Pariza v odobritev, določa, da je Reka svobodna pristanišče pa mednarodno. Wilson stoji na svojem stališču, da Reku mora dobiti Jugoslavija.

Generalne stavke v Bostonu ne bo.

Boston, Mass. — Centralna delavska unija je sklenila v nedeljo, da se enkrat odloži generalni štrajk iz simpatij do stavkajočih policajev. Sklenila pa je, da bo podpirala policije s finančnimi sredstvi.

Črnogorska vlada poslala protest.

London. — Sir Koper Parkington, generalni konzul za Črnogoro, je bil uradno obveščen, da je črna gorska vlada poslala protest na mirovno konferenco, ker je bila izključena pri podpisu mirovne pogodbe z Avstrijo.

"Flue" nas ne sme prehiteti.

Povernitev influenze je skoro gotova stvar to jesen in zimo. Lani je pouzročila toliko smrtnih žrtev da vse grozote vojne bi ne bile strašnejše zato je važno pomenu letos dvigniti vojni klic. Ona ne sme prehiteti! Zdravstveni komisariji po velikih mestih se že dali alarm proti tej bolezni. Blizate se lahko prihajajočemu sovražniku brez skrb, ako ščitite vaše zdravje s tem da imate odprto črevanje in lahko prebavo.

Trinerjevo Grenko Vino je najzanesljivejše zdravilo v ta namen. Ono ohrani odprto črevanje, urejuje prebavo in ščiti celo telo. Imejte ga pri rokah, kaker tudi Trinerjevo Grenko Toniko, ki je izvrstna v slučaju vročine in okrevanja po influanzi. Ta zdravila dobiti po vseh leharnah Joseph Triner Company 1333 — 435 Ashland Ave, Chicago Ill. (Copyright 1919 by Joseph Triner Company)

Stavka jeklarskih delavcev je v polnem tiru.

Takoj prvi dan je zaštrajkalo nad 300,000 jeklarskih uslužbencev. Obe stranki upate na zmago. V več krajih se se vršili kravni izgredi.

Kongres je odredil preiskavo stavke.

V pondeljek jutro se je pričela drugi njegovi oprodje, kakor tudi S. Gomgers, predsednik Ameriške federacije.

Bolgarska dobi mirovno pogodbo.

Pariz, 19. sept. — Danes predpoldne so bolgarski mirovni delegatje prejeli iz rok zaveznikov mirovno pogodbo. Ceremonije so izvršile v prostorih francoskega zunanjega ministrstva in navzoč je bil po eden zastopnik iz vseh zavezniških in asociranih držav. Predsedoval je Clemenceau in na njegovi desnici je sedel Frank L. Polk, načelnik ameriške delegacije, na levici pa Eye Rowe, angleški pooblaščenec. Clemenceau je otvoril ceremonije s kratkim govorom in njemu je sledil general Teodorov, načelnik bolgarske delegacije, ki je dejal, da bolgarsko ljudstvo ni odgovorno da je bivši kralj Ferdinand navedel vojno zaveznikom, vendar pa je voljno prevzeti delež odgovornosti. Dalje je rekel, da bolgarsko ljudstvo ni izvršilo takega zločina, da bi moralo biti kaznljeno s ostrostjo.

Drugi bolgarski delegatje so Ganov, Sakesov, Stambulivski in Aarzov.

Bolgarska mora odgovoriti v 25. dneh, da li spreme pogoje ali ne.

Oficijelni sumarji pogode, ki je bil objavljen še sinoči, se glasi, da mora Bolgarska plačati 2,250,000,000 frankov v zlatu. Odškodnine in obroki plačevanja se ratezajo na 37 let. Dalje mora Bolgarska povrniti Srbiji, Grški in Rumuniji vse vpljenjene arhive in predmete zgodovinske in umetniškega značaja, ki jih je vzela tekmovalna vojska. Vpljenjeno živino mora povrniti glavo za glavo v šestih mesecih. Državi Srbov Hrvatov in Slovencev mora dajati skozi pet let 50,000 ton premoga vsake leto.

Bolgarska se mora odpovedati vsem koristim mirovnih pogodb v Brest Litovsku in Bukareštu. V treh mesecih mora znizati svojo armado na 20,000 mož in dati mora ententi vse bojne ladje, submarike in eroplane.

Nove meje Bolgarske so določene takole: Meja z Rumunijo ostane kot pred vojno. Vprašanje, da li hoče Rumunija podstaviti Bolgarski del Dobrudže, ki je naseljen z Bolgari, se bo obravnavalo pozneje.

Meja s Srbijo se spremeni na starih krajih v korist Srbije. Na severu v dolini Timok dobi Srbija kos ozemlja, po katerem teče varovana srbška železnica. V okolici prelaza Dragoman odstopi Bolgarska kos ozemlja, ki ima varovati Srbijo pred napadom na Niš. Dalje proti jugu v okolici Varvarine dobi Srbija drugi kos strategičnega teritorija. Na jugu odstopi Bolgarska Srbiji dvanajst milijonov kos ozemlja, po katerem zoper teče železnica.

Vesti iz Domovine.

Izgredi v Mariboru in Varaždalu.

Dne 22. julija ob 21. uri je sašala pobuna v določilnem oddelku 47. mariborskega pešpolka. Prisporo so sodelovali tudi posamezni meščani, Nemci, a predvsem železničarji. Vseled posredovanja čete karlovskega polka se je vzpostavil še isto noč okoli 24 ure red. Četa je imela 3 ranjence, uporniki 6 mrtvih in nekoliko ranjenih. Del upornikov je bil aretiran, a en del je pobegnil. Kot vzrok za upor navaja o uporniki baje nezadostno opreme, kakor oblike in obutev, ter malo pliš.

Dne 23. julija se je upričavski konjenički polk v Varaždalu. Vojaki pod poveljstvom so razbili skladische se polastili orložja in strojnice ter odšli k vojašnici, v kateri so bile nastanljene pehotne čete. Pešči, en in pol čete, so takoj nastopili podorje ter se postavili nasproti upornikom. Ti so se razdelili v skupine, izognili se sneženju s pešči, zavzeli postno zgradbo na Trgu Slobode, kjer so postavili strojnico. Poizkus upornikov, da bi se jim pridružili topničarji, ni uspel. Ker je pehota zavzela park, je bil odrejen napad na upornike, ki pa so se razkropili v skupinah po nekoliko ljudi ter zasedli posamezne hiše. Okoli 15 ure ni bilo več boja. Del upornikov so za časa gibanja pehote streljali iz svojih hiš.

Okoli 15 ure ni bilo več boja. Del upornikov so prijeti, en del je pobegnil. Podvzet so odredbe, da se vsi poslednji primejo. Izgube pehote znašajo 2 mrtva, 1 častnik in 10 vojakov ranjenih. Izgube med uporniki dosečajo še niso znane. Niti v enem niti v drugem poizkusu upora ni sodeloval niti eden častnik. Obstaja dokaz, da je do upora došlo sled agitacije od zunaj.

Novice iz Maribora.

Draginja v Mariboru je vedno hujša. Mestni magistrat pa se nič ne briga za cene na trgu. Mleko se prodaja liter po 2K 40 vin. in 4K 60 vin., solata, kumare, krompir se prodaja po različnih cenah, seveda tudi po zelo visokih. Mervarji kupujejo goveje živino po 4 K in 4K 40 vin. živo vago mesto pa prodajajo kg po 16 K.

Pred kratkim ni bilo mesto Maribor tako v obsegenu stanju. Patrulje pa in na konjih so komakale po mestu, tako se se gotovi krogli bali stavkujočega delavstva. Posebno most je bil dobro zastrazen. Tam je opravljal službo celo nek višji oblastvenik, ki je nagnal ljudi, da morajo hoditi na levici strani, ter pri tem kričal nemško: "Ich lasse so erschissen, dis-sesocialistische Bande!" Tako obmašanje ni lepo niti za pijanega človeka, še manj pa za detičnika.

Če prideš pozno zvečer v gotovo gostilno ali kavarno, najdeš gotovo tam več zvezarskih železničarjev, ki hazardirajo za visoke sante. Neki odlični zvezar je izgubil v parih 500K. Od kod doberi ljude denar, sem se vprašal. Moreče je to pošten zaslužek tihotapstva?

Nedavno se je vršila v topnički vojašnici prodaja zaplenjenih konj. Ker je bilo te razglašeno po listu s pripombo, da se konji oddajo v prvi vrsti onim posestnikiom, kojim so se meseca februarja odvzeli za vojaške potrebe, prislo nas je čez 100 kmetov. Na oddajo je prišlo kakih 18 konj, in sicer tako malo vrednih, da jih ni kmetje niti marali nismo. Ledenik takajnjih klerikalnih listov, Žebet, je kupil dva (mi kmet je smo dobili le po enega). Žebet je ta dva najboljša in najlepša rjavca dobil za 500 K, dočim smo morali mi plačati za staro ključata 500 do 1000 K. To nas je kmete zelo razburilo. Zapomnili

si bono to postopanje, če pride Žebet zopet na kak shod med nas!

Odbor SHS žena za siročad v Ljubljani.

je imel svojo sejo dne 30. junija popoldne ob 3. uri v mestni posvetovalec. Udeležba je bila zelo skromna. Predsednica je pozdravila navzoče. Nato je poročal na kratko društveni tajnik o društvenem delovanju. Blagajni čarka je predložila natančno in vestno izdelan obražun dohodkov in izdatkov. Nabralo se je vsega skupaj 253,573, K 82 vin. — Ta denar je namenjen za stradajočo in učelo se mladino. Vseled sklep na odborove seje so dobile podpredsjednike kuhinje v Mariboru Celju, Kraju in Novem mestu ter za stradajočo deco v Trbovljah, Hrastniku, Zagorju ob Savi, na Jesenicah - Šavi, v Tržiču, dalje društvo za otroško varstvo in mladinsko oskrbo v skupnem znesku 64 tisoč kron. Za nakup obleke, perila in obuvanja siromašni, ki je pel pod vodstvom g. župnika desni se je izdale 736,617 K vin. — Stroški za preskrbo in spremstvo stradajočih otrok, ki jih je odbor poslal na Hrvatsko, je skupno 5992 K 88 vin. Skupni izdatki so torej 412,310 K 11 vin. — Prebitek znaša 111,263 K 71 vin. — Od te vso je plačati še račun tvrdke Peter Kozina & Comp., za obuvanja, ki jih je društvo poslalo v Srbijo. Razun 1782 parov ženskih čevljev, 592 parov dekliških čevljev, je odbor poslal v Belograd 51 zaboje oblike, perila in drugih predmetov, v skupni vrednosti 120,370 K. Po tri zaboje raznega blaga se je poslalo v kabac in Valjera, v skupno vrednosti 35,900 K. — Blagajničarki se je izreklo zahvale za tako ogromno njen vestno in požrtvovano delo,

Izpred sodišča v Ljubljani.

Dne 5. jul. se je vršila predljubljansko poroto razprava proti Mariji Brodar, rojeni 1882. leta, stanujoči v okolici Zagorja, radi hudo delstva detomora. Ob dolžnosti mož je že sedem let v Ameriki. Lansko leto pa je imela intimno razmerje s svojim svakom Francem Broderjem, ki pa ni ostalo brez posledic. 29. marca t. l. zjutraj je porodila zdravega, krepkega dečka. Ker se je bala moža ob času vrnitve in splošne sramote, ga je še isto jutro vstopila v lonev vede z glavo naprej. Nato ga je zakopalna v koto na vrtu. O tem pa je izvedel orožnik Kosi in in odkril zakopanega otroka.

Porotnevi sodišču je predsedoval podpredsednik drž. sodišča Regally, obtožbo je zastopal državni pravnik Modic, obtoženko je zagovarjal dr. Tomišek. Po predsednikovem razumeju so portniki enoglasno stavljeni jimi v pravljico o krvidi Brodarjeve hudo delstva detomora zanikal (6 glasov ne, 3 da.) Nato se je izrekla oprostilna razsodba.

Sad današnje družbe.

Stanislav J., 17 letni mladenec je 27. aprila po noči vlonil v delavnico Kasika v Židovski ulici ter odnesel različne kožuhovine v skupni vrednosti — cenjeno po lastniku — na okoli 8500 K. V delavnico je prišel tem potem, da je razbil v veži okno delavnice. Dne 25. maja t. l. pa je vlonil pri svojem gospodarju, čevljaru Gregorcu v Tržiču in ukradel več usujenih kož in polplatov. Usoda je pa tudi hotela, da je že isto jutro bil izsleden in prijet. V Tržiču je pa tudi na račun svojega gospodarja pri dveh gostilničarjih skozi šest dni jedel ter ga oškodoval za 48 K.

V soboto se je vsele teh prestopkov hudo delstva tativne moral zagovarjati pred ljubljansko potro. Zagovarjal ga je dr. Klepec. Otoženec je odkrito priznal. Perotniki so potrdili krvido hudo delstva tativne pri Kasiku in

Gregoreu, a zanikal krivdo prestopka poneverbe. Nato je predsednik deželnega sodišča razglasil odsodo, ki odsodi Stanislava J. na 15 mesecev težke ječe, dopolnjene z 1. trdim ležiščem vaakega četrletja in pojavljavo kazenskih stroškov.

V Sodražici je obhajal dne

28. julija g. župnik Franc Trajan srebinomašniški jubilej. Na predvečer se priredili pred župniščem med pritrkovanjem čarobno bakljado. G. jubilant se je poklenil pevskemu društvu, mladinski skupu in dekliški Marijina družba in odsek Orel. Po petju pevskega zboru se govoril voditelj i posmežnih organizacij. Drugi dan je g. jubilant daroval srebrno sv. mašo sicer slovensko, a vendar preprosto. Popoldne so priredili fantje dve zelo kratkočasni in narančnost duhoviti predstavi, kjer so pokazali nekateri znaten načerek. Prireditev je oleplšala petje slovenskih in hrvatskih pesmi, ki je pel pod vodstvom g. župnika. Številni in močan moški zbor Terči — na jezo nekaterih — ne spimo.

Grozne posledice pijančevanja.
Na Jesenicah v občini St. Rupert je v nedeljo 27. t. m. popivalo pri Komarju več fatnov, večinoma premogarskih delavcev iz Krmela. Ker jim gostilničar zvezčer ni hotel več dati pijsače, so navajali nani, ga pobili na tla ter pretepavali. Gostilničar je v silobranu zgrabil za samokres, usmrtil enega teh fantov, tri druge pa težko telesno poškodoval. Orožniki so druge nasilneže prijeli in jih izročili do skupnosti.

Vremenska kartsstrofa.

Slovensko Bistrico in okolico je v soboto in nedeljo zadeva vremenska katastrofa. — V soboto med 13. in 14. je od Pohorja prihrula nevihta s točo in je na poljih, travnikih in mestoma po vignogradih naredila nepregledno škodo. Posebno prizadeti kraji so: Tinje, Tinska gora, Vižole, Spodnja Loženca, Cegelnica, Nova vas, Lokanja vas in spodnji del Šentovec. Najhujje je divjala nevihta v Spodnji Ložnici in okoli nove vasi. Koruza in žito je popolnoma razbito. Na mnogih njivah leži krompir kar zunai. Česar ni uničila toča, je poškodoval slišni baliv, ki je odplavil žito in seno daleč odtod. Toče je ležalo po nekod do pol metra visoko. Najhujje pa je trpela Slovenska Bistrica po orkanu in nahnu v nedeljo. Nevihta se je pričela okoli 17 ure in je divjala do pozne noči. Vihar je prišel od dveh strani in utrgal se je oblak. Tedaj je že od sobote nevihta močno narastila Bistrica in prestopila bregove, razrušila jezove in ob stranskem vodotoku nad mestom prestopila na okrajno cesto Bistrica Tinje. Na ogalu Sterbergove tvornice je izkopala 3 metre globoko in več metrov široko jamo v cesto. Od tu se jo 3 do 4 metro visok naliv valil proti mestu samein. Pri Pranovem jezu se je voda zajezdila deloma ob dreveni deloma ob napravljenem tramovju in tudi takoj izkopala veliko jamo v cesto poleg struge. Pritisak je bil takoj silen, da je nekajko niže odneslo železno opremljeni Pranov most, ki je 5 metrov nad strugo. Voda je narasla že za 5 do 6 metrov, tako da je segala čez prvo nadstropje Pranove hiše. Ta trenotek je bil za vse mesto usoden. Voda je izpodrušila vse dele betonske škarpe ob strugi, podrla do hiš in narastla v nižjih krajih nad 1 meter visoko. V mestu je nastala splošna panika. Voda je podrla v nižja poslopja, tako pri steklarju in sedlarju E. Scherhu. V nasprotni sobi denarnega zavoda je premaknila celo težko pohištvo. Pri Stigerjevi tvornici za olje je voda izpodnjes težke betonske podstavke za stroje. Ako bi se bil izvrnil glavni načelni nevihte šele ponos, bi bila danes Slovenska Bistrica mesto mrtvih, ker se v občenem strahu nihče ne bi bil mogel rešiti. Izstopila sta tudi potoka Devina in Ložnica; v bližini so še danes jezera. Skoda se ceni na 3 milijone krov. Baje pogrešajo 2 eseli.

Vestno zdravilo dela čudeža

Približno 30 let so vživala Trinerjeva zdravila svetovno zaupanje in pripoznanje. To pa zato, ker si je vestnost in pravičnost izdelovalca dobila ugled pri odjemalcih. Toda dovoščanje cen vsem stvarem je zadevo tudi nas, dasi smo se dolgo časa na vse pretege branili tega vključno naraščanju cen pri izdelovalnem materialu. Toda vojni davki so nas prisili, da moramo nekaj povisiti cene. Vsak priatelj Trinerjevih zdravil gotovo razume da mora vsledtega plačevati več tudi lekarnar. To je povsem neovrgljiva resnica. Toda vse bina Trin. lekov ostane, kakor je bila, v gotovo zadovoljnost odjemalca.

Trin. Elix. of Bitter Wine.

Ima najboljše uspehe, ker ozdravlja bolezni. Devetdeset odstotkov bolezni izha ja izlodev. Trinerjev Elixir čisti želodec in odstranjuje iz droba vse nabirajoče se strape, ki so v zvork pomnoževanju bacilov raznih bolezni povzročajoče otrpenja prebavnih organov. Trinerjevi izdelki ne vsebujejo kemičnih snovi nego samo lečna grenača in naravno rdeče in sto vino.

Trinerjevo Grenko Vino, Trinerjeva zdravila se dobijo od danes naprej edino le po ekarnahih trgovinah ki prodavajo zdravila, ker je Trinerjev labretorij preobložen do skrajnega v izvrševanju naročil za lekarne in državne zaloge zato so prenonali z naročili druži Irgovce zdravili in lekarje geor želi kupiti Trinerjeva zdravila

TRINERJEV LINIMENT

prodira do sedeža bolezin, zato hitro pomaga pri revmatizmu, nevralgiji putki; otrpnjenih udih itd. hitro in gotovo. Nadalje je izvrsten pri izpahnjenju, pretegnjenju, oteklinah itd., in pri drgijenju po kopanjju nog odvzame utrudljivost. Naprodaj po vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin.

Antiseptika za zunajno rabo, za izpiranje grla, ust, ran, prisadov itd. Dobri se po vseh lekarnah.

V najvišje priznanje na zadnji mednarodni razstavi v San Francisco 1915 in Panam 1916 so bila odlikovana naša zdravila z zlato kolano.

JOSEPH TRINER,

izdelovalec

1333 — 1339 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL

TISKOVINE

se izdelujejo v naši tiskarni najlepše in najceneje.

Naša tiskarna je PRESKRBLJENA Z VSEM POTREBNIM!

IZDAJAMO

neodvisen slovenski tednik

“SLOVENSKE NOVICE”

211-7th. St., Calumet, Mich.

Dolžnost vsakega Slovence, ki ljubi resnico je, da se naroči na njega.

SLOV. TISK. DRUZBA

Calumet,

Mich.

Selanov Zet.

povest spisal Slavoljub Dobravec.

jen, kako je ozdravel, kako so ga vzel k vojakom. (Imena, kdo ga je izdal, ni jima povedala.) Dečka sta jo poslušala z očmi in ošesi.

Šimonu se je izprva nekako omilila lepa vdova, a kmalu je videl, da je tu več kako odveč. Samo kalil bi jim tih srečo. Čim dalje je opazoval ta lepi prizor, tem bolje je čul neki notranji glas;

„Simen, pusti jih!“ Zdaj se mu je prijateljski opomin z onega sveta.

Oklepaj se mamicę sta šta dečka ženo v hišo. Solnce je zabliščalo v oknih Selanovega poslopja. Šimonovom srcu se je pa tedaj podla nevihta. Z roko se je krčevito prikel ograjše in zrl paravnost na dvorisče in v hišo, kamor je nekdaj zahajal takoj rad.

Dolgo, dolgo je stal tu in gledal kako mu je vstajala v mislih slika kažoča mu mlado življenje. Za njimi so se vrstile poznele leta, in sedaj je on sam tukaj; njegove nade so izginile za onimi urami, a ne v Selanovo hišo, marveč v prazne pene, v nič.

In vendar ne! Njegovo življenje ni bilo prazno, ni bilo prazno si bilo neuspešno.

Simen se vzdržal, udari s palico ob tla in stopa mimo hiše na svoj — Selanov.

Dobro uro pozneje se je solnce združnjikrat za ta dan ozrolo v jesenske rabe, poslednjič je pozdravilo vrh Nanosov in prvič po dolgih letih posijalo v začetnini obraz Šimna Bajca. Šaj se je — tako se mu zdi — spravil s celim svetom. Že dolgo mu niso bile noge tako lahtke, kakor noge, ko je stopal med obema dečkovoma po cesti proti domu.

Anica mu je pripovedovala o raznih težavah in nesrečah, pa tudi srečnih letih svojega zakona, povedala mu je svojo zadovoljnost z ljubeznim otrokoma. Tudi o sedanjem stanu mu natožila. Prenašati nesrečo zadovoljno, to je tudi sreča Res ji je prezgodaj umrl dobiti mož, toda ne posupil ji je otroka, ki sta ji vse veselje in vsa nada.

Simen je spoznal, kako malo modre so bile njegove mladoletne delo, videl je, da bi Anica z njim ne mogla biti tako srečna. Kadost, ki je segel v roko, rekoč:

„Sedaj vidim, da je bilo res bolje tako, kakor si ti hotela.“

Torej si vendar spoznal, a pozno, pozno, Simen! Lahko bi bil poskušal sreča v našem stanu. Marsikatera bi se te ne bila branila.“

O, tega pa že ne! Večji del svojega življenja sem hrenpel biti Selanov zet, sedaj vibim, da sem želel sreču, nikdar pa ne dovolj pomislil, ali bodeva res obadvat srečna, ali ne. No, mi ne dene; malogo svojega življenja sem končal, delal sem za domovino in za narod in tudi Bogu nisem bil nezvest. Da sem bil tebi zvest, Anica, to veš dobro, in prav se mi zdi. Če sem se pa motil, tolažim se s tem, da nisem ne prvi, ne doslednji.“

Anica si je s predpasniki obrisala solzne oči in spremila mladostnega znanca na cesto. Nekaj mehkega, blažilnega je čutila nočjo okoli sreca, kakor da so šele danes poravnani vsi računi butnih prošlin časov.

Anica je sicer želela poprepričati očetov dom jednemu izmed svojih sinov. Kmalu pa se je prepričala, da je bolje prodati posestvo. Najemnina se dobiva le težko, in malo verjetno je bilo, da bi njen sin, navajen Belo Kramu, hotel bivati v Višnjah. Kupec se je kmalu našel, bil je Simen, ki je vdomi prav dobro plačal dom Selanov, — saj je inel

čim. Anica je odšla na možev dom, slovo od, Všenj je bilo težko, a prestala je tudi to. Kmalu je na prešajem kmečkem domu vzrastla lična, na polgospoška hiša, domovanje gospoda Šimna. Stari gospod je bil kakor oče v celiem selu. Vse ga je ljubilo in spostovalo, pa tudi vedelo, zakaj: nihče ni prisel v potreki k njemu, da ne bi bil izprosil pomoci.

Po njegovi smrti je zapuščina prispadla Bajškemu gospodarju. „Selana“ — ni več, kakor ni več sunskega vozarjenja — mimo nekdanje Selanove gostilne. Tudi tihotapstva že davno ni več; le kaka mati strasi lokajoče otroke; češ, molči, molči, če ne pride pote, rokomah! Kdo bi si mislil, da se je v burnem nekdanjem življenju obcesti pletla taka rahla zgodovina človeških srce!

(Konec.)

Vojvoda.

Povest. Spisal Podgoričan.

1

Napočilo je krasno jatro. Meglo, katera je la pokrivala krajinske dole, raztopili so škoraj topičarki jesenskega sonca. Obeta se je jasen in gorak sabotni dan. Za Dobrem pri znamenju z Devico Marijo na prestolu je čakalo kraljež ženskih. Nekatere so imele naročne koške z brešnem, druge cule, večinoma so bile nose, s čevljem čez ramo obešenimi, goloroke in ororožene s palicami, na katerih so bili privezani veliki šopji pestrobojnih jesenskih rož. Ozirale so so pogosto v vas, od koder so prihajale še vedno ženske, odpravljene na pot. Nekatere so bile posebno nemirne, postajale so na prste, nestрпно stopicale sene in tje in vzdihovale pogostoma:

„Dolgo ga ni! Kje se mudi neki?“ Napisled vendar vzklikne neka: „Vojvoda gre!“

„Res je“, pritrde vse, Le glejte, kako ubira pot, kakor bi vedel, da ga pričakujemo težko!“

In čez nekaj časa pride med njje visok, precej strhel možak z dolgo popotno palico in majhno vrečo čez ramo.

„Ali ste vsi skupaj?“ vpraša v naglici.

„Vse te že čakamo.“ Takrat zapoje cerkveni zvon. Zvonilo je sedem. Možak se naglo spusti na kolena pred znamenje, prikleni se globoko, udari na prsi, prekriza in moli glasno. Z njim moli iskreno vse krdelo, upirajoč oči v nebeško kraljico.

Ti pobožni ljudje so bili romarji na potu na Strmo goro, prosit in častiti Mater Božjo, zahvalit se je za milosti in čipričo, se je zakaj človeksa poželjivost je nenasnitna. V tem pobožnem krdelu so bile v veliki večini ženske, skoraj vse bolj priletne, le dve ali tri so bile mlade. Od moških je bilo nekaj dečkov do petnajstih let, kateri so šli s svojimi materami ali tetami, in pa možak, kateri je prišel zadnjih na mesto. Na videz ni bil ne mlad ne star. Štiri mesto. Na star, stirideset let, bi mu ne prisodal nihče. Ta mož je bil Gregor Sraka. Pobožnij je ga pa imenoval „vojvodo.“ Marsikomu se zdi morda čudno, zakaj so mu rekli ljudje „vojvoda“. Vidite, to častljivo ime v naši Krajini ni tako redko, kakor si kdo misli. Vojvoda je pri nas mož, ki ve voditi, zabaviti, pa tudi brzdati svojo romarsko vojsko.

Romarji so molili precej dolgo; prišlo je celo nekaj vaščanov, da se udeleže skupne molitve. Ko opravijo pobožnost, vzdignejo se brž, vojvoda se je jedenkrat pazljivo ozre z izkušnim očesom.

„Sedaj ste pripravljeni?“

„Smo — Le pojdišmo!“

Torej Bogu v čast, nam pa izveličanje!

Započnimo!“

In predno minejo tri trenutja, začne se krdelo pomikati, in ker nihče ni vedel in znal prave pesmi, ureže vojvoda sam naprej:

„Kdo ve, kdo ve, kaj jo žene?“

Romarice so bile kmalu zgovorješe. Najprej so se pomenile, kaj so si spekle za po potnico, ugibale kaj je najbolje. — in nu! — napoved so se začele izpraševati, za kaj gre ta in ona na božjo pot.

Koparica je pravila glasno:

„Sandalo se mi je, da se mi je pripetila huda nesreča; sedaj mi pa to kar ne da miru. Bila sem že pri mašah nalač zato, pa se vedno se bojim. Na Strmo goro moram iti, dejala sem, in zato premi, da mi Marija pomaga.“

„Ej, ej, seve, seve.“

„Oh, medve s Pavlovko sva se hudo sprekli,“ pripovedovala je Hudinova Jera. „Veste, moje kokoši zahajajo vsak dan na Pavlovkina gnezda in tam tudi neso. Ona pa trdi da ne, in tako je bilo nekaj prepira. Jaz pa bi rada ljubi mir in zato sem se zaobljubila na Strmo goro.“

„Ej, da, na Strmi gori se dobri pomoč.“

Tako se si dopovedovali romarice, vojvoda se je pa stegoval po zelenem mahnu, poslušal molomarino in od strani pogledoval svoje krdelo.

„Katica, kaj imaš pa tu? — Kaj to šene?“ vpraša napoleč Koparica. „Ti menda nisi bila še nobenkrat na božji poti. Slabo skrbis za svojo dušo.“

Deklica zaradi zaradi očitanja. Ko vsi upre vanjo oči, oživi tudi vojvoda ter jo pogleda radovedno.

„Bog ve? Bog ve?“

„Žahvaljevati grem Mater Božjo za materino zdravje. Saj veste, pomlači so bili oboleni kaj nevarno; takrat sem se zaobljubila na Božjo pot in — potem so ozdravili.“

Sosedje prikimajo, kaj naj bi pac dejale!

Vojvoda je sedaj zvedel, česar je želel.

„Vzdignimo, se daleč je še!“

Vstane, in celo krdelo je bilo v hipu na nogah.

„Bodomoli molili ali peli?“

„Pojmo! — Litanije pojmo!“

„Torej na vrhu!“

Na vrhu se vojvoda odkrije, prekriža in zakroži:

„Gospod, usmili se nas!“

„Gospod usmili se nas!“ odpoje romarji iskreno.

Sedaj se prejšnji red toliko premeni, da vzamejo romarji vojvodo

ki je pel litanijske, na sredo. In sliši so uavzduš čez polja, mimo vrtov, vasi, pojoč:

„Marija! Tebi uboge rave —

(Dalje prihodnjie.)

Ali ste že zavarovani proti ognju?

Ce ne, storite to takoj. Ne odlašajte!

Ako se preselite, naznanite to takoj agentu ali v našem uradu.

Posebna zavarovalnina za Avtomobile.

— O —

S. C. Chynoweth Insurance Agency

Sedaj je treba varčevati.

Nahajamo se v kritičnem položaju, človeku ki ima sedaj nekaj prihranjenega denarja, se ni treba batiti bodočnosti. Ako se niste pričeli varčevati, začnite to takoj in sicer vložite svoj denar na najbolj varno banko v Houghton Co., v

Houghton Nat'l Bank

Houghton,

Michigan.

Gillette Brijaca

Ena izmed naših posebnosti je: da omislimo vsacumu rabilcu brijače, orodje njemu ugajajoče kakovosti. Napremir: Vam najbolj ugaja „Bulldog“ vrste dočim se sosedu dopada Combination Gillette.

Vse vrste teh brijač je vedno pri nas na razpolago.

KECKONEN HARDWARE CO.

Telefon: 163.

Peta cesta,

Calumet, Mich.

GALBRAITH & McCORMICK

Odvetnika

iztirjujeta dolgo, uravna zapuščine ter pregledujeta lastninske stine

Zastopata v vseh sodiščih

ULSETH BLOCK Calumet, Mich.

Tel. 169

Varčujte in posodite

svoje prihranke

--STRICU SAMU--

S PETINDVAJSETIMI CENTI

Če kupite U.S. varčevalno znamko. Vaš poštar, vaša banka, vaš stin moga druga trgovščka zavrstva vam povedo, kako in kaj zglas se pri le-teh!

TO JE VAŠA DOLŽNOSTI

TO BO RESILO ŽIVLJENJAI

TO BO DOBILO TO QJNOV:

Ta jih potrebuje sedaj:

Vi jih boste potrebovali po vojn

KUPUTJE

vojne varčevalne znamke,

ki so obveznice vlade a Zdr. držav

nki prinašajo štiriodstotne obesti!

Lahko zanrete

Sincerity Clothes

so povsod znane

Obleke od

\$18.00 do \$45.00

VERTIN BROS. & CO.

SLOVENSKE 'NOVICE'.

Ist za Slovence v severozapadu Zjednjenev
Držav.

Izhaja vsaki petek.

Izda

SLOVENSKO TISKOVNO DRUŠTVO

na Calumetu, Mich.

NAROCNINA ZA AMERIKO:

Za celo leto	\$ 2.0
Za pol leta	\$ 1.00
Za evrope in drugo inozemstvo:	
Za celo leto	\$ 3.00 ali 15 K.
Za pol leta	\$ 1.50 ali 8 K.

Ponosnemu izdalu po 5 ct.
NAZNANILA (advertisements) po dogovoru.
ROKOPISI se ne vržejo.
DOPISI brez podpisa se ne sprejemajo.
V slednji pravljici je jednega v drugi kraj
če se nam blagovno naznani staro bivališče
selinar in narodstvarjanje se depositirajo pod
naslovom:

Slovenian Publishing Co.,
211-7th Street.
Calumet, Mich.

"SLOVENIAN NEWS."

Published every Friday at Calumet, Mich. by
the "Slovenian" Publishing Co., 211 7th St
Calumet, Mich.

The only Slovenian paper in the Northwestern
part of the U. S. of America.

SUBSCRIBE "10" \$2.00 per year.
The best advertising medium for Michigan
Innesota and other Western States.

Advertising rates sent on application.

Entered at the Post Office at Calumet, Mich.

Second class matter.

Telephone 6W.

CALUMET IN OKOLICA.

Krščena je bila v slovenski cerkvi Theresia Anna, hčerka Mihaela in Marije Filip iz Kearnsa.

Poročena sta bila v cerkvi sv. Jožeta v četrtek jutro Mr. Joel J. Piche iz Lake Lindena in Miss Bertha Smith, hčerka Leopoldine Wilhelmine Smith iz sedne ceste. Nevesta je konvertitka. Poročna sta prisostvala kot prični Henry Piche in Miss Annie Kazyska.

— Mr. John Lackner, ki je bil tudi nekaj tednov na obisku svojih sester, Mrs. Louis Srebrenak in Mrs. Mary Mežnar je v pondeljek odsinil proti New Yorku, kjer bo posetiš ali druge svoje sorodnike predno se ukrepa na parnik za odhod v domovino. Njegov dom je v Špeharjih, fara Vrh, kjer ga želeno pričakujejo žena in otroci. Želimo mu srečno potovanje in veselo združenje z družino!

— Mrs. Amanja Ovnček iz Tamaracka je odpotovala z družino proti Detroitu, kjer biva njen najstarejši sin.

— Mrs. Ana Schneller iz Raymabaultowna je šla na obisk svojega soproga, sina in hčere v Detroit.

— Mr. Jos. Butala iz Raymabaultowna je dosegel iz Detroit na Calumet. Prišel si je po nevesto Miss Frances Klobučar, katero bo drugi teden po poroki vzel sebo v Detroit.

— Mr. Jos. Kočevan iz New Town se je vrnil iz Detroitu.

— Mr. Anton Prelesnik iz Raymabaultowna se je sprogo in otroci vrnil iz Detroita na svoj stari dom.

— Calumetska slovenska naselbina je izgubila svojega najstarejšega člena. Jakob Rabič je po 85 letih trudnopolnega življenja zatonil svoje trdne oči v nedeljo v bolnišnici sv. Jožeta na Hancocku. Bil je najstarejši po letih kakor tudi po dolosti časa bivanja na Calumetu. Kajti prišel je sem še v letu 1864, ko je bil Calumet še v povojih. Videl je hitro last C. & H. družbe, priča

je bil odprtju raznih drugih novinskih v bakrenem okraju. Rabe je bil v Rovtah pri Kranjski Gori na Gorenjskem in bil je v resnici pravi gorenjski korenjak: Visoke, močne postave in v zadnjih 25 letih je nosil dolgo častitevno, sivo brado, ki mu je dajala vprav patrijarhalčen izraz. Njegovo življenje ki bi bilo lahko zelo udobno, je radi nezvestobo njegove žene postal težko bušme, katero pa je vedno nosil tiko in potpeljivo. Udal se je popolnoma v briško nesode. Zgubil je premoženje in dom in tako je potem življal in samotar skozi dolgo vrsto let. Delal je vedno v rudniku, dokler mu pred nekaj leti niso opredeli moči in da ne bi bil v nadleglo ljudem, se je podal v okrajni zavod za ostarele in oneinogle na Houghton. Redno po dvakrat na leto, na spomlad in jesen je prišel na Calumet, da je prejel sv. zakramente in obiskal stare znane.

Vsak, kdo ga je poznal, ga je ljubil ker je bil tih in miren. Pokončni, Rabič je bil eden izmed nastaljev društva sv. Jožeta, prvega slovenskega podpornega društva v Ameriki. Ko se je to društvo v letu 1915 razdelilo se je priklopil društvu sv. Družine S. K. P. Družbe, kojega društva je bil član ob smrti. Ker ne zapušča tudi nikarovih sorednikov, mu je društvo prskrbelo dobrogo pogreb, ki se je vrnil v sredo zjutraj iz slovenske cerkve sv. Jožeta. Pogrebne obrede in peto sv. mašo zadušnico je opravil za ranjega domači g. župnik Rev. L. F. Klopčič, s katerim je bil pokojni večno dober prijatelj in se je jasno rad z njim pogovarjal o divni krasoti gorenjskih hribov in gora, kjer se je takrat spominjal iz svojih mladostnih let. Po dolgoletnem dušnem in telesnem zunanjškem trpijenju naj pokojujko truplo našo počiva v hladni zemljini, dočim naj njegova duša uživa večni raj!

— Zadnjo soboto sta Calumet in okolica okusila nekoliko grozote strašnega viharja, ki je uenaven v tem kraju, pač pa je dobro znan po jušnih in zapadnih državah, kjer ga zovejo tornado. Okoli šeste ure se je nebo naenkrat stemnilo, začelo je treskati in grmeti, vlije se je silna ploha, vmes pa je tuli vihar, ki je podrl vse, kar mu je prislo na pot. Najhujše je razsajal ob obrežju Gorenjega Jezera v bližini Calumet Water Work Station. Visoka močna drevesa v novem parku ob obali so vse s koreninami izruvana in ležijo razmetana sem in tja kot priče silovitosti viharja. Mnogo ljudi letoviščarjev ob bregu so ali popolnoma ali pa deloma razrušene in tudi finski ribiči so utrpeli mnogo škodo na svojih poslopljih in na polju. Cesta od Jezera do Calumeta je kar nastana z poprušenimi drevesi. V mestu vihar sicer ni napravil škodo na poslopljih, pač pa je popolnoma spravil iz reda telefonski sistem. Več kot polovica telefonov na Red Jacket in Lauriumu še sedaj ne deluje. 130 nog visoki zastavni drog na vtu poleg kolodvora so jo prepolnil prav pri tleh in ako bi ga ne bili telefonske in električne žice zaustavile, bi se bil zrušil ravno na streho naše cerkve. Le sreča je bila da v tem silnem viharju ni nihče ponesrečil, le nekaj krav na pašnikih je bilo od strele zadetih in ubitih.

Dopis.

Detroit, 21. sept. 1919.

Cenjeno uredništvo Slov. Novic:

Naj Vam sporočim par novic iz našega avtomobilskega mesta. Kakor vsako nedeljo, tako smo se tudi danes tukajšnji Slovenci zbrali na kolodvoru, da pričakamo vlak, ki pride iz Calumeta, da vidimo, če jo je še kdaj priromal za nam.

SLOVENSKE NOVICE, SEPTEMBER 26 1919.

In to pot nismo zaslonjali. Zakaj prislo jih je prece iz Galuščevi? Mihelich v sestrični ceste, Lade Gerich, ki je nekaj prevažal pivo za Calumet Brew. Co., dalje Mrs. Ana Schepeler s sinom iz Raymbaltowna, ki je prišla na obisk svojega soproga, hčere in sina, iz Osceola pa sta prišla Jack O'Neil in Nic. Rankervis. Ta dva sta bila že prej enkrat v Detroitu. Danes smo imeli tu tako slabu vreme. Deževalo je celo popoldne in nisem še nikoli videl, da bi padlo toliko vode naenkrat kot danes. Po cestah je vse plaval, ker se voda ni mogla dosti hitro odtekat. Bivši Calumetčani so si ustanovili tu Calumet Dance Club, svojo plesno zabavo imajo vsaki drugi četrtek.

Toliko za danes, drugič kaj več. Pozdrav do vseh Calumetčanov. Naročnik Novice.

Naznanilo.

Članstvo Samostojnega Podpornega društva sv. Mihaela se tem potem opozarja, da se udeleži polnoštevilno prihodnje seje, ki se bo vrnila v nedeljo.

DNE 28. t. m.

Na dnevnem redu so važne stvari tikajče se društvo, zato naj se vsak član udeleži te važne seje.

Z bratskim pozdravom

Tajnik.

Naznanilo.

S tem se pozivajo vsi člani dr. sv. Jakoba št. 2 S. K. P. Družbe na Laurium da se v polnem številu udeleži prihodne redne mesečne seje v nedeljo

DNE 28. Sept. točno ob 2 uri popoldne v navadni dvoranji. Na dnevnem redu je poleg večavnih točk tudi volitev delegatov za prihodno konvencijo S. K. P. D. ki se bo vrnila v začetku meseca novembra t. i.

Z bratskim pozdravom
Joseph R. Sedlar Tajnik.

Službe dobri

Stevilo deklet, v tovarni za pletereje nogavie (knitting factory) Oglasite se pri Stiglich Knitting Works, 345 Osceola St., Laurium, Mich.

Na prodaj.

WHISKEY IN VINSKI SODI
Polovice in četrtinke.
KRELL BROTHERS, TRGOVCI S SODI.

12th & Antoinette Str.
Detroit, Mich.

Važno Naznanje!

Denar je sedaj mogoče slati v staru kraj po stalni ceni, hitre in sigurno.

Da pošljete denar točno po Bržavnom Zakonu svedoči moj Registration Certifikat, izdanj po državnem zakonu od Federal Reserve Boarda. Zjed. držav v razredu A.

Ali menite editi v staro domovino? sedaj je čas da se odločite, preden idete, oglasite se obenomo ali pismeno v moj urad za važna pojasnila.

Lukas Stefanac
428 Pine St.
Calumet, Mich.

Denar se lahko poslje v staro domovino.

Naš inozemski Exchange Department Vam boče z veseljem kvotirati veljavno na koliki si bodi svoti, ki jo želite poslati, Mi Vam zamoramo jamčiti točna izplačila.

Posluje ob sobotah od 6 do 8 ure zvečer.

Prva Narodna Banka

NA LAURIUM

SLOVENSKI POGREBNIK in PRAKTIČNI

MAZILEC - Embalmer -

Se priporoča Slovencem in bratom Hrvatom v slučajih pogreba. Točna in pravilno postrežbo Vam jamči naš občesnani.

PETER MADRONJCH.

415 Šesta cesta

Phone Štev. 313.

Calumet.

Napredek

Mlad mož današnje dobe mora imeti več kakor samo sposobnost in vrednost da na preduje.

On potrebuje združeno pomoč močne finančne inštucije za vzdrževanje, obrambno priročnost reputacijo ki jo ima omenjena.

Nadalje potrebuje nadalje zagotovilo zanesljivega navodila in sveta ter praktično finančne pomoči.

Nasi uradniki vas uljudno vabijo na razgovor

CALUMET STATE BANK.

Calumet, Mich.

Severova zdravila vse živje
zdravje v družini.

Debre zdravilo za žene.

To je kar se lahko reče eno od najboljih zdravil priprav, ki se jih morejo poslužiti trpeče žene in dekleta kot sredstvo za hitro in trajno odprimo v svojih izkušnjah nereditvi, ki se tečejo svojega spolja. Nega zdravila je

Severa's

Regulator

(Severov Regulator) in prostor kjer ga dobite je v vseh lekarneh. Severa morate zahtevati pravega in ekskluzivnega ponudnika, kajbi le na ta način ste lahko sigurni, da dosežete najboljši in najhitrejši večen. Cena \$1.25 in 5¢ davka.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA.

Tel. 25

Calumet Mich.

Lično urejeni

Palm Garden

Na razpelago vedno svečandy, fine smodke, prava avropejska kava, razne melihe pijače in lahek luneh.

Priporočam se rojakom v obilen obisk.

Peter Majhor,

lastnik,

ostra cesta,

Na Calumetu 24 let

W. E. Steckbauer

Izdelovalec

UMETNIH SLIK

Cor. 5th Oak Cesta

Phone 678-J Calumet, Mich.

Posebna Prodaja.

100 Garantiranih gumijastih posod

SLOV. KATOL.

PODP. DRUZBA.

Vstanovljena 3. marca 1915
na Calumet, Mich.

GLAVNI GRADNIKI:

Predsednik: John Spreitzer, 218 Oak St.... Calumet, Mich.
Podpredsednik: John Gavzoda, 509 Tam. St.... Laurium,
Tajnik: Math F. Kobe, 420 7th St..... Calumet, Mich.
II. taj.: Jos R. Sedlar, Linds, Lake Ave St. Laurium
Biagajnik: Jos. Scheringer, Oak St.... Calumet, Mich.
Duhovni vodja: Rev. L. Klopčič,..... Calumet, Mich.

NADZORNIKI:

John D. Luke, 2140 Log St..... Calumet, Mich.
John Goseanca, 4055 Elm St " "
Matt Sustarsich, Osceola St..... Laurium

POROTNI ODBOR:

John Sustarsich, 420 Osceola St. Laurium, Mich
Matt Straus, 2409 B St. Calumet
Jos. Vardjan Dollar Bay, Michigan.

VSA pisma tikajoča se uradnega poslovanja pošljajo naj se na glavnega tajnika družbe.

VSAKA katoliška družina naj skrb, da so njeni udje, člani Katoliške Podporne Družbe, katera bode zanje bratovsko skrbela ob času nesreče, poškodbe ali bolezni. Natančnejša pojasnila se dobijo vsaki čas od glavnega tajnika.

Družbo je gospilo so "Slov Novice."

Sila ali pamet?

Delavcem v razmišljavanju.

(Amer. Slovenec je prinesel v eni zadnjih številk pod tem naslovom članek, ki se nam zdi zelo umesten v sedanjih časih rekonstrukcije in delavskih nemirov. Zato ga prenašamo.)

Predkratki je imela ameriška socialistična stranka svoje konvencijo v Chicagu. Rezultat te konfederacije je bil, da se ameriška socialistična stranka v načelih popolnoma strinja s principi ruskega boljševizma in da veruje v radikalni, realni prevrat sedanja ameriške vlade, to se pravi, da veruje v kravno revolucijo, češ, ker le ta more preustrojiti slovensko družbo in delavcem pridobiti njihove pravice. — V Ameriki je prav veliko delavcev, ki tako misljijo in delajo, kakor se glasi resolucija socialistične stranke. O tem nam predenjo mnogoštevilni strajki, zavajjanje čez drago in splošna nezadovoljnost med ljudstvom, zlasti med delavskim stanom. Naj bi torej kravni svetovni vojni sledil nova socialna revolucija!

Preden se v sedanjih časih, ko ogreva za socialno revolucijo, naj najprej dobro prendari posledice zadaje svetovne vojne, ki pravzaprav ni še končana, naj se posita naši kriji, ki ni še posvečen, naj najprvo izkuša zacetili dnevnine in telesne rane, ki jih je vojna zadala človeštvu in potem naj še le govor o novi prelukciji. Če sklicemo vse narode, celega sveta skupaj pred razsodbo človeške pame, naj narodi po svoji vesti odgovorijo, ali je bilo bolje, da je bila vojna, ali bi bilo bolje, da bi je ne bila, slišal bi glas, ki bi se razlegal do neba: Take vojne v bodočnosti reši nas, o Gospod! Tudi če vzamemo naš slovenski narod, kakšen je po vojni, ali če studiramo našo mlado Jugoslavijo, vendar ne smemo reči: vojna je bila naša rešitev! Kdo vidi v bodočnosti? Bog zna, tam nas bo dovedla naša lastna besloga, naša verska needinost itd. Hoc smemo toliko:

V politiki je vojna zadnje, najstarejše in najmanj zanesljivo sredstvo v doseg političnih pravic, kajti najnedolžnejši in najzatiranjeji narod je v vojni takoj presegan in si z vojno upodmakne tla za svoj obstanek. Tako je tudi pri socialnem, delavskem vprašanju. Kapit. Izem

Ta mož, ki smo si ga sami izvolili, ta mož odločuje, kakšne bodo naše postave: bodo li za delavce dobre in pošte, ali naspretna. Ali volis ti? Če volis, voli po svoji vesti, ne daj se podkupiti ne ti, ne tvoj sodelavec, ne nihče izmed delavcev; vse delavce volimo, ker en mož za pravijočega svojih delavskih pravic.

Ali ti ne volis? Ne volis, pa si že toliko let v Ameriki? Stransaj te bo! Molči in tisoč bedi, ti tuge v ameriki, boli kot tuge zadovoljen z zadnjem drobtino in če ti ni všeč, vzemi šila in kopita in poidi – domov in doma komandiraj! Tuje pod vrsto strošu nimaj pravice zabavljati, še manj pa ima pravico komandirati!!

Socialna revolucija – čemu? Pamet nam pravi, da ima vsak človek pravico živeti in je opravičen, da pošte preživi sebe in svojo družino, da si poleg tega, še nekaj prihrani za starata leta. Ali se ne da tega doseči brez revolucije? Ali se ne da izlepa doseči postava, koliko naj manj biti plača na dan za delavce v današnjih razmerah?

Ali se ne da izlepa doseči postava, da bi vsaka kompanija vsako leto najmanj enkrat zdravniško breščala svoje delavce, da jih izpozna, ali so zdravi, ali bolehati, ali so sposobni še za ono delo, ali ne?

Ali mi mogoče pregovoriti vladu, da bi farmarjem še bolj pomagala, kakor jim spomaga? Koliko je ne pr. v Ameriki lepe, roditvev in popolnoma zavzema zemljo! V Ameriki živijo nad 100 milijon ljudi, prostora in zemlje pa je v njej še za sto in stokrat više število prebivalcev. In ta rodovitna zemlja bi preživila vse. Delajmo na to, naj država, vsakemu delavcu ki ga veseli in danes stoka v mestih, omogoči življenje na svoji lastni farmi!

Ali je nemogoče ukrotiti truse in monopole? Danes država ni še suženj kapitalistov. Naj država stroge pazi, da se izpolnjuje dehod. ainski davek. Naj država napravi tak dohodniški davek, da kadar pride trut do neke gotove visoke meje letnih dobičkov, da sodi skoraj ves dobiček od te gotove meje kot dohodniški davek v državno blagajno. Ali ne more vplivati ali zahtevati, država, naj vsaka koperacija padet gotovimi pogoji in na gotov način svoje lastne delavce smatra za nekake svoje sodelujoče, da bodo skupaj interesu ustavili med kapitalom in delom neko zblžanje, neke simpatije?

Da, vse te in še marsikaj drugega se da doseči! V marsikaterem oziru imajo druge države boljše postave kot naša. Zakaj? Delavec, ljudstvo se je predramilo, izobraže se je, študiralo je svoj lasten položaj, čitalo je knjige, vi so učili, kako priti do boljšega kruha – in kadar je prišla volitev, se v ljudski zastop poslali poštene, zavestive može, ki se se borili za zmago ljudskih pravic. Če so drugol to dosegli, je pri nas to še veliko laže.

Z revolucijo žugati Ameriki je – nesmisel. Res je, naše razmere niso normalne, je pri nas res marsikaj guilega in bolnega. Toda ako je človek bolan, ali ga bo še ubijati? Z lepo, modro besedo mu svetuj k zdravju, predpiši mu ako si zdravnik, primerna zdravila, in okreval bo! In kakor ne maramo zdravnišev z revolverji v rokah, tako zmetavajmo tudi z gnevom v srcu take časnike, ki nas zavajajo s krvavo socialno revolucijo.

American Yugoslav Relief.

F. L. G. I. S.

Mrs. E. H. Harriman, predsednica American Jugo-Slav Relief se je zavezala, da bo prispevala vsak mesec deset tisoč dolarjev za pomoč otrokom v Jugoslaviji. V Jugoslaviji je 200,000 potrebnih otrok, ki dobivajo po eno dodatno jelo na dan od American Relief Administracije. Človekoljubni dar blagodejne Amerikanke, ki tako nesrečno deluje v občiščanju trpljenja med našim narodom v starem kraju, pomaga Slovenci, Hrvati in Srbi.

BRUSTVENI OGЛАСИ.

Slov. Am. Kat. Br. Sv. Družba

S. K. P. D.

na CALUMETU.

Uradniki za leto 1919.

Predsednik, Math Prelibich, Oak St.
Podpredsednik, John Gavzoda Tam, St.
Taj in zast., Louis Gavzoda 206 Oak St.
Podtajnik, Frank Vesel, 23II Co Road

Biagajnik, John Shutte

Uradniki za 2 leti:

Math Strauss Michael Klobočar in Jos.

D. Grahek

Uradniki za eno leto:

John Goseanca, John Pechauer, Math

Pipan.

Bojni obiskovalci so:

Za Red Jacket in Newtown Math F.

Kobe; Blue Jacket Albion, Joe

Strzel, Yellow Jacket, John Goseanca

Za Laurium: John Gavzoda, Za Osceola:

Jos. Bahor. Za Raymbaultown: Matt

Strauss, Za Swedtown: Math Likovica,

Za Stari Tamarack in Tamarack No. 5.

John D. Grahek, Za North Tamarack,

Tamarack Jr. in Centennial: Mike Filip;

Maršal: Frank Gregorich, Peslawec M.

F. Kobe.

V slučaju bolezni plača društvo svojim članom \$20.00 ne

sečne pedpre za dobo 6 mesecev,

ako bolezen traja dalj časa, dob-

član podpora od Družbe za nadaljn-

ih 6 mesecev po \$1.00 na dan za

dobo 6 mesecev in nadaljnje 6 mesecev

plačuje Družba po \$20.00 na mesec

Cela sezona je \$800.00 oziroma \$400

kakor se hoče kdo zavarovati Nadal-

je plačuje družba tudi razen poškodbe

zgubo rok, nog točkoči it. d

K obilnemu pristopu vabi

Slovensko - katoliško podporno društvo

Slovensko neodvisno podporno društvo

Sv. Mihaela

na Calumet, Mich.

Ustanovljeno dne 17. avg. 1912.

Mesečne seje se vrše vsako četrto nedeljo po prvi maši v cerkveni dvor URADNIKI.

Predsednik, John Klobočar

Podpredsednik, Jos. Dragman

Tajnik, in zastopnik, And. Gombach

Biagajnik Jos. Gavzoda

ODBORNIKI.

Louis Gavzoda, Jos. Bahto, Alojs Jenič, Fran Šusteršič, Jos. Klobočar in Jos. Nevak.

BOLNIŠKI OBISKOVALCI:

Za Red, Blue in Yellow Jacket, Tamarack, in za okolico, Ž. s. Novak

Laurium, Raymbaultown in Osceola in okolico; Alojs Jenič, maršal in poslanca, Frank Brezovar.

To društvo je samostojno, ter plača v slučaju bolezni 20.00 na mesec bolniške podpore. Vsmrtnine plača več član 1.00 za pokojnikom, toraz c' več članov tem bolje.

Društvo je sejaj za nedoločen čas znižalo pristopino na \$3.00. Posluša se te prilike ter pristope k društvu K obilnemu pristopu vabi

ODBOR.

Društvo sv. Cirila in Metoda

št. 9. v Calumet, Mich.

Spadajoče v J. S. K. J. imata svoje redno zborovanje vsako tretjo nedeljo v mesecu, točno ob 9 ur izjutraj v prostorij dvorane slovenske cerkve sv. Jožeta.

Uradniki društva za leto 1919 so Pred. Jos. Planitz

Podpred. Math Strauss

Prvi taj. in zast. John D. Zunich

Zapisnikar: John Ilenich.

Biagajnik, Joseph S. Stukel.

ODBORNIKI ZA ENO LETO:

Mihail Sutičić, John Goseanca in John

Ilenich

Odborniki za DVBLJETI

Frank Paulich Martin Strauss, John

Startz

Maršal in Poslanec: Math. Kobe ml. v slučaju smrti člena članom (cam) prvega razreda \$1500, druga razreda

pri tajniku John D. Zunich 408 Cone St.

Jednota plačuje v slučaju bolezni \$1

in \$2 na dan takoj od prvega dneva.

Za izgubo roke ali ene noge \$400, za izgubo enega očesa \$200, za izgubo obe rok, nog ali očes \$800.

V sinčaju smrti člena članom (cam) prvega razreda \$1500, druga razreda

\$1000, tretjega raz. \$500, 4 raz. \$250.

Vsi oddaljeni člani pa zamorejo svoje bolezneni pomeno naznani isti dan

je zbiljo.

K obilnemu pristopu vabi

ODBOR.

USTANOVLJENA LETA 1873.

Merchants & Miners Bank

CALUMET, MICH.

\$150,000.00

Glavnica

Prebitek in nerazdeljen dobiček

250,000.00

Obveznosti delničarjev

150,000.00

Od vlog na čas se plačajo obresti

TA BANKA VAM nudi VARNO ULOŽIŠČE za del-vaših PRIHANKOV. Imata ZADOSTNO GLAVNIKO VELIK PREBITEK, DVAKRAT večji REZERVNI SKLAD, kot ga vesta zahteva ter imata njeni URADNIKI DOLGO LET IZKUSNJE v BANCNEM POSLO

Piančev sin.

Povest. Spisal M. Ivan

"Vi, gospod Stanič, ste navdušen Slovenec", dejala je malo zasmehljivo.

"Da, milostljiva gospo", pritril je odločno Janko.

Helena je s strahom gledala tudi nasprotnika. V istini je bila na Jankovi strani. Čundelje bolj ji je ugajal. Kako je navdušeno gledal, kako je bil lep!

"Pustimo to stvar! Ali ni lepo, gospod Stanič, takoj v lopu! Vidiš, meni je ta kraj najbolj všeč v celem parku", izkušala je potolažiti razburjena dulova.

Potem so se še izprehajali po parku, toda ni bilo več ene živahnosti v govorjenju. Govorila sta večinoma Helena in Janko, ki je pozabil za trenutek prejšnji prepir, slušajoč nedolžno besedičenje spremljevalke. Gospa se je kmalu poslovila z izgovorom, da jo boli glava.

Kmalu pa se je poslovil tudi Janko z Alfredom. Pri odketu je rekla Helena ljubezni:

"Prosim vas, gospod Stanič, ne zamerite mami, ako vas je razčitala. Moja mama je tako čudna; jaz pa mislim tako, kakor vi" in stiskala mu je roko z ljubezivim nasmehom.

"O, prosim, gospica, meni se spodeli, da se opravičim, ker sem govoril morda huda je name. Veseli me pa, da se vjemate z menoj."

"Bodite brez skrbi, imamo potolažim jaz. Sploh pa niste mogli drugače govoriti. Oh, gospod Stanič, že dolgo mi je nekaj delalo v srcu, da ne dela mama prav da grešim jaz, ko govorim teji jezik dočim bi lahko svojega rođenega. Iz tega dvoyna ste me rešili, ki so oni večer tako odločno govorili. — Lepa hvala vam za to!" Še jedankrat ga je ljubo pogledala potem pa šla.

V.

Odslej je vstajala v Jankovi duši pogoste neka podoba. Ni se je branil, kako mu je praplavala nad knjigo, v kateri je čital. Da imela je toliko moč da se je prednji čitatelj sklonil od knjige in se zamislil.

A taka zanimljenost ni brez posame. Ako se je Janko izprehajal po vrtni zanesle so ga nega neljote pred oso loipo, kjer je sedela Helena, in Janko je stopil tedaj navdušno vanjo ter sedel v kot.

Misuli so sedni, in s Sela ni bilo nikogar na Gabrovec. Janku je potekal čas jednakomerno; sedaj je čital gospoj baronese iz "Haussehaz-a", sedaj je napravil, z učencem izlet na majhnem voznu sedaj zopet sedel v znasi lopi in židal in premišljeval. Nekega jučra prinese pot iz trga mnogo plemen za Gabrovec. Ko odda baronu, kar je bilo nanj naslovljeno prava, ali ni tukaj v gradu tudi neki gospod Stanič? Baron mu pritrdi in ga pošlje v drugo nadstropje.

"Pot, prileten, dobrovoljen možiček potrka na vrata Staničeva. Janko je ni bil odšel k Alfredu in se je dvzel iz sobe. Začndil se je, vič znanega moža s pismom v roki. To mora biti kaj posebenega, ker je doma naročil, da naj mu išejo, ako se prigodi kaj nenašnega.

Nastno odpral pismo, čeprav naslov je bil nerodno napisan. Izhalo mu malo sestrica neokretno, da se mama bolni in da ga prosijo, da ne more pomagati. Z mojim življem — ni hotela izustiti besedilj "pri koncu", ko so ji padale oči na čerkovo.

Janko pa je vsejedno naročil Anici, kam naj gre in kako naj rede. Urno je odsakljala, zavezava si nobec na glavico.

"Ali imaš ruto na glavi lepo zavezano?" pravi jo mati.

"Imam, imam. Saj znam sama zavezati!" oglaša se Anica pri vratih.

Prišedši v Ljubljano je odhitev na stanovanje staršev.

Pred hišo je videl, da so lesena okna zatvorjena. Hiter je stopil v hišo s trepetajočim srcev. Tiko je odpril vrata in jih zopet lahno zaprl. V sobi je bilo temno, da od začetka ni ničesar razlečil, prišedši s svete ceste. Postal je pri durih in počkal, da se oči privadijo teme.

V tem pa zakliče sestrica ob postelji mater:

"Mama, ej, Ivan je prišel?"

Materina postelja je bila takoj postavljena, da je imela bolnica obraz od duri proč obrnjen, in torej ni mogla videti prispevca. V tem trenutku je dremala.

Janko stopi hitro k postelji in stisne roko bolnici. Bila je koščena in bleda. Ustrašil se je, vič deč materin obraz, kako je bled in upadel. Mati njegova je bila lepa v mladosti in še tedaj ko jo je videl zadnjikrat ni bi obrez brez lepote, dasije bil vel in maguba. Sedaj pa so bili lica popolnoma upadla. Kosti so se povečale, nos se je posostril. Na obraz ni bilo videti kap lice krvi, tako je bil bled. Na čelu pa je bila dolga žraskva s strjeno krvo, ki je podajala obrazu grozno podobo.

Janko je odrevensel, videv materin obraz, v srcu, ko je čital pismo in oni prečrtani "ata", prevezla mu je sreča. Grozna misel!

Na obrazu bolnice se je pekala lahen nasmej, kakor pada v pozni jeseni za hip solnčni žarek na umirajočo pravo. Stisnila je roko sinu in ga pogledala v oči. In ko ga je nekaj časa zrila, zaleskali sta se dve solzi v medih, velikih očeh.

"Ali si zdrav?" izpregorovila je tiko.

"Mama, kaj vprašujete za moje zdravje, ko sam tako trpi, te?"

Janko je sedaj dobro videl. In čim bolj se je navadil teme, tem bledejši in slabejši se mu je zdel materin obraz.

"Hvala ti, moj Janko, da si me uslušal in si prišel. Meni je tako hudo — oh tako hudo!" iz težko sopečnih prsi se je izvil globok vzduš.

"Mama, kaj vas boli? — Kje vam je slabo? — Ali imate zdravnika?" vprašal je, mehko Janko.

"Ni treba zdravnika! Oh, doh-

tar stane, — jaz pa —", bolnica ni končala stavka. Janko pa je razumel, kaj hoče reči.

Obrnil se je sestrice, ki je med tem sedela na stolu ob vzglavju in držala v roki dolg mušnik. Na obrazu je ležala žalost, ker so mama bolni. Tudi ji je bilo tesno, ko je sedela ves čas tako v poltemi, in je mamica dremala. Take je bilo tiko, leura, ta stara ura, o kateri ji je mama pripovedovala da je starejša, mnogo starejša nego ona, je jednakomerno inihala.

Gledala je pozno na brata Janka Mušnik, ki je zdrčal iz ročice na tla. Janko jo je vprašal, ali bi znala pot k doktorju N., kar mu je živahnoprudno.

Mati je uganila, kaj namernja sin. Hotela je zabraniti.

"Ne, Janko, pustil! Anica, ne hodi!" dejala je hiwo.

"Mama, čemu bi ne poslal po zdravnika? On vam bo vendar pomagal."

"Ne, sin, ne bo nič pogal, jaz čutim tukaj notri v prsih, da ne more pomagati. Z mojim življem — ni hotela izustiti besedilj "pri koncu", ko so ji padale oči na čerkovo."

Janko pa je vsejedno naročil Anici, kam naj gre in kako naj rede. Urno je odsakljala, zavezava si nobec na glavico.

"Ali imaš ruto na glavi lepo zavezano?" pravi jo mati.

"Imam, imam. Saj znam sama zavezati!" oglaša se Anica pri vratih.

in odide.

"Rajša bi videla, da bi ga neklical; ker pa hočeš po vsej sili naj se zgodi tvoja volja. Pomagači ne more nič."

Janko je pomaknil stol tako da je mogel gledati materi v obraz.

"Tudi zaradi neke druge stvari bi ga ne hotel: — Moj Janko! — ob tem je stisnila roko mladničevu — "to je skrivnost, katero povem le tebi. Anica ne ve in ne sme vedeti ničesar o tem. Tebi zaupam, ker si odrastel in boš takod, kater je treba, ker si sin."

Toda obljudi mi, da pozabiš, ali vsaj steriš, kakor bi pozabil!"

"Obetan vam." Janko je hlastno poslušal, obraz mu je obledel od črnih slutenj, ki so imele sedaj postati resnične.

"Janko, jaz ne bom živila več dugo. Ko bi bila sama in bi vaju ne bila umrla bi srčno rada. Oh, tukaj pa je sveta nisem imela nikdar dobro. Odkar sem smožena, trpiš. Ti poznas očeta, om je nesrečen človek. Ko sem ga vzela, nisem vedela, da rad piše. In to je bila moja nesreča. On je sicer dober človek, ako je trezen; če pa se ga napije, tedaj je kakor divji. Ko si bil še ti doma, ni si upal z meno grdo ravnat, bal se je tobe. Po tvojem odketu pa je postal hujši. Koliko sem jaz pretrpela v tem času!" bolnica je prenehala z globokim vdihom.

"Pa kako je to, da mi niste nič pisali, da se vam slabo godi?" opominil je sin.

"Kaj bi ti pisala, ko ne moreš pomoči in si le skrbš dela! Bolje da sama trpiš in zakopljem svojo žalost v svoje sreči! Kako je včasih razgrajal in vplil, ko je pribil o polnoči domov! Oh, ta stroma, katero sem uživala ob ljudi, kako me je bolela! Proti koncu pa sem se privadila, in sedaj mi je vsejedno, naj reko ljudje, kar hočejo. Jaz ne morem prav nič za to da je oče tak pijanec, jaz sem nedečna."

"Vi ste nedolžni! Janku je prišla solza v oko. Uboga mati, koliko si je prizadevaja, da bi odvrnila očeta od pijančevanja, koliko je pretrpela, koliko noči je prečula, na vzglavlju, s solzami napojenem, koliko strahu je prestala: ljudje pa ji očitajo, da je mož pijanec, kakor bi bila sama to zakrivila!"

"Zadnjo nedeljo pa je prišel domov, ko je polnoč že odbila. Bila sem še po koncu, brala sem iz bukev Tomaza Kempčana, ki so mi najljubše ker se z njimi tolzim, kadar sem sama. Pa oče pride močno pisan domov in strašno razjarjen. Jaz mu prinesem z ognjišča kavo in mu jo postavim na mizo. On pa se je ne dotakne; nekaj časa je dremal v kotu potez pa sem mi rekla, naj izpije. Nato je poiskal zajci in se začel sezuvati. Jaz mu rečem zopet naj izpije kavo, tedaj pa zavpije, prime zajca in — mo udari senčkaj na čelo potem pa me začne grozno tolči po hrbitu, da sem padla na tla, in čudim se, da nisem izdihnila. Bog je dal, da se mi Anica vzbudila nad kričanjem in da mi videla, kako oče tepe mater. Dekleste je bistromno in ne bi pozabilo tega očeta bi sovražilo. Jaz sem mi se onesvestila. Ko sem se vzbudila, je surčal oče na postelji. — Od onega večera čutim grozne boleznine po celem života in strašno sem slaba. Nisem mogla druge, da sem legla. Čutim, da se mi bliža konec, zato je pisala Anica, da pridi. — Sedaj veš, ljudi moj Janko, kako je to, da sem bolna —, toda prosim te ne reči očetu besedico o tem, da veš. On je sicer dober človek, — le pijača, to žganje je peklenske. Jaz sem mi odpustila da bi mi se Bog odprustil!"

Bolnica pa je vsejedno naročila Anici, kam naj gre in kako naj rede. Urno je odsakljala, zavezava si nobec na glavico.

"Kje pa je ata?"

Na očeta je Janko skoraj pozabil. Prejšnjo noč pa ni bilo domov. Najbrže je zvedel, da je sin doma, zato se ni upal domov.

"Anica teci po ata v tvoravo, saj vaš, kje je! Reš, naj pridejo takoj, da mama želi jo! — Pa hitro morajo piti, prav nitro!" dejal je Anici. Glasno jokajo je od šla.

Bolnica pa je zbolela hujše hrapeti. Janko je gledala molte Češčenamarijo. Še jocinkrat je odstreljila oči in pogledal sin. Videl je treptalo srečo vprash ed začokala ob mrtvi mamici, prosečjo, da naj jo pogleda. A ubožice je zaman prosila.

na smrtpobledi obraz. Nato je zatisnil oči svoji blagi, ubogi materi.

Kimalu je pritekla Anica, zato pa je stopal oče. Janko je stopil na stran, oče pa je šel k postelji, ne da bi pogledal sina. Videl je mrtvi obraz svoje žene ja zavestno, da je nekaj izgovoriti, toda glas je zastal v grlu. Globok vdih in — bila je mrtva. Janko je omahnil na stol in uprl pogled

Denarno Stanje

First National Bank of Calumet

Sedaj je čas

Da prihranite del svojega zaslužka s tem, da ga naložite. Mi Vas vabimo, da napravite našo banko Vaš hranilni dom.

Z 1.00 dolarjem lahko pričnete varčevati.

Prinesite k nam Vaš zadolžnike Svobode -Liberty Bond- in mi jih bomo spravili za Vas BREZPLACNO.

Naše veselje je Vam ustreči.

Prva narodna banka v Calumetu.

Celotni Stan

Finske vzajemne zavarovalnice

v Calumet, Mich.

Od časa organizacije 1860

Število zavarovalcev....	3,297.00
Sedanja rizika zavarovalnice.....	3,729,959.00
Dividenda izplačana članom	320,172.68
Požarne izgube	1,250.42
Vrednost v gotovini...206,263.48	

Naraščaj denarja v zadnjih sedmih letih.

Ali potrebujete očala?

Ako išči da, oglašite se pr nas mamo stroj za pregled in poskus mi, z katerim natanko preizčo oči, preden uredimo očala.

1912	127,284.81
1913	120,067.45
1914	140,991.97
1915	156,150.60
1916	159,020.74
1917	179,820.38
1918	206,263.48

DIREKTORJE:

Henry A. Kittl, predsednik. Oscar Keckonen, podpreds. John Waatti, tajnik. O. K. Sorsen, podtajnik. Jacob Uitti, blagajnik. Albert Tapani, pom. blag